

Zapisnik

seje Sveta COBISS.Net

Seja je potekala online prek Zooma, v sredo, 1. julija 2026, med 13.00 in 14.00.

Prisotni:

Člani Sveta COBISS.Net

Adisa Žero; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Bosne in Hercegovine; (direktorica)

Angelina Grujić; Narodna knjižnica Srbije; (vodja NCC)

Arjeta Sadiku; IZUM, Slovenija

Bojan Kundačina; Narodna knjižnica Srbije; (pomočnik direktorja)

Daniela Vasileva; Nacionalna knjižnica sv. Cirila in Metoda, Bolgarija; (vodja NCC)

Davor Bračko; IZUM, Slovenija; (koordinator za COBISS.Net)

Dr. Aleš Bošnjak; IZUM, Slovenija; (direktor)

Dr. Xianhong Hu; UNESCO; (Programska strokovnjakinja, Oddelek za digitalno vključevanje, politike in digitalno preoblikovanje, Sektor za komunikacije in informacije)

Đurđa Martinović; Nacionalna knjižnica Črne gore; (vodja NCC)

Guilherme Canela de Souza Godoi; UNESCO (Direktor Oddelka za digitalno vključevanje, politike in digitalno preoblikovanje (CI/DPT) in sekretar programa »Informacije za vse« (IFAP))

Ivan Radulović; Nacionalna knjižnica Črne gore; (direktor)

Jovica Nikčevski; Nacionalna knjižnica Severne Makedonije »Sv. Kliment Ohridski«; (direktor)

Mirlona Buzo; Knjižnica Akademije znanosti Albanije; (vodja QKPISH)

Sonja Prža; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Republike Srbske v Bosni in Hercegovini

Tamara Butigan Vučaj; Narodna knjižnica Srbije, vodja sektorja Virtualna knjižnica Srbije, predsednica Sveta COBISS.Net

Vjenceslava Ševaljević; Nacionalna knjižnica Črne gore; (v. d. direktorice za razvoj)

Žaklina Gjalevska; Nacionalna knjižnica Severne Makedonije »Sv. Kliment Ohridski«; (vodja NCC)

Željka Komlenić; Nacionalna in univerzitetna knjižnica Republike Srbske v Bosni in Hercegovini; (vodja NCC)

Zapisnik

Petra Bridges; IZUM, Slovenija

Dnevni red:

1. Uvodni izjavi Tamare Butigan Vučaj, predsednice Sveta COBISS.Net, in dr. Aleša Bošnjaka, direktorja IZUM-a.
2. Potrditev zapisnika prejšnje seje.
3. Predstavitev in potrditev Akcijskega načrta COBISS.net.
4. Razvojna pomoč pri širitvi mreže COBISS.Net za leto 2026.
5. Razno.

Tamara Butigan Vučaj je vse prisotne pozdravila in jih prosila, naj se na kratko predstavijo. Prisotni so bili trije direktorji nacionalnih knjižnic (Adisa Žero, Ivan Radulović in Jovica Nikčevski), namestnik direktorja (Bojan Kundačina) in dva predstavnika Unesca. Eden od njiju je bil Guillaume Canela de Souza Godoi, predstavnik generalnega direktorja Unesca.

Dr. Aleš Bošnjak je omenil, da v Sloveniji zaradi novo imenovane vlade potekajo nekatere spremembe. Zaradi združitve nekaterih ministrstev trenutno ni jasno, kateri direktorat bo pristojen za IZUM, vendar se večje spremembe ne pričakujejo.

Tamara Butigan Vučaj je nato predlagala, da se potrdi zapisnik prejšnje seje. Zapisnik je bil potrjen. Guillaume Canela de Souza Godoi ni sodeloval pri potrjevanju zapisnika, saj ga ni videl in ni bil prisoten na prejšnji seji.

Naslednja točka dnevnega reda je bil štiriletni strateški akcijski načrt za mrežo COBISS.Net. Davor Bračko je dokument na kratko predstavil. Dokument predstavlja strateški vodnik za naslednjo fazo razvoja mreže, katerega cilj je še dodatno okrepiti njeno vlogo v regiji. Ima jasen dolgoročni cilj: vzpostaviti nacionalne knjižnične sisteme in sisteme o raziskovalni dejavnosti, ki delujejo v okviru mreže, ter jih učinkovito povezati znotraj mreže. Ključna področja, na katera se je treba osredotočiti, so širitev mreže in vključevanje novih knjižnic, usposabljanje (neprekinjen prenos znanja), obogatitev raziskovalnih bibliografij in izboljšanje prepoznavnosti raziskovalnih rezultatov, vzpostavitev infrastrukture za odprti dostop (npr. dCOBISS) ter promocijske aktivnosti za obveščanje strokovne javnosti, nosilcev odločitev in širše javnosti o strateškem pomenu mreže. Davor Bračko je vse prosil, naj ta načrt podprejo v naslednjih štirih letih. Vsi komentarji in predlogi so dobrodošli in jih lahko po želji posredujejo tudi po e-pošti.

Dr. Aleš Bošnjak je dodal, da je za pridobitev finančne podpore pristojnih ministrstev bolje imeti dolgoročni načrt, saj je tako lažje vključiti in utemeljiti sredstva, namenjena za projekt.

Aksijski načrt je bil dan na glasovanje. Vsi so glasovali za, zato je bil akcijski načrt sprejet.

Pod točko Razno je Davor Bračko predstavil predlog Narodne knjižnice Srbije. Predlog predvideva izmenjavo normativnih zapisov iz normativne baze podatkov CONOR na enak način, kot se že izmenjujejo bibliografski zapisi znotraj mreže COBISS.Net. Te zapise o imenih oseb in organizacij bi nato lahko uporabljale vse knjižnice v mreži, kar bi olajšalo katalogizacijo ter jo naredilo natančnejšo, enostavnejšo in hitrejšo. IZUM bo pripravil osnutek pogodbe, ki jo bodo podpisali nacionalni centri COBISS. Prva različica programske opreme bi lahko bila pripravljena do konca tega leta, tako da bi se izmenjava zapisov lahko začela konec leta 2026. Ko bodo nacionalni centri COBISS pregledali osnutek pogodbe, bi pogodbe lahko podpisali na naslednji seji Sveta COBISS.Net, ki bo novembra 2026 (v IZUM-u).

Dr. Aleš Bošnjak je dodal, da IZUM že izmenjuje zapise iz baze CONOR z VIAF, vendar slovenska zakonodaja določa, da so osebni podatki posebej zaščiteni, in jih je treba izključiti iz izmenjave (npr. datum rojstva, ki omogoča razlikovanje med dvema avtorjema z enakim imenom in priimkom). Morda bi lahko pripravili ločen dokument, ki bi to pojasnil in s tem zadovoljil nacionalna pravne zahteve. Druga možnost bi bila, da se v glavni pogodbi doda klavzula, ki določa, da se zaščitenih osebnih podatkov ne sme deliti.

Davor Bračko je nato povedal, da bo naslednja seja Sveta COBISS.Net potekala v živo 17. novembra 2026 v IZUM-u v Mariboru. Nato je še dodal, da zaradi spremembe v vladi še vedno niso na voljo informacije glede letošnje razvojne pomoči za širitev sistema COBISS.Net, vendar bodo centri obveščeni takoj, ko bodo na voljo kakršne koli novice.

V zaključku je Guilherme Canela de Souza Godoi dejal, da je bilo zanimivo spremljati razvoj sistema in da je IFLA eden najmočnejših partnerjev Unesca. Prizadevajo si povezati delo knjižnic s trenutnim razvojem v okviru multilateralnega sistema. So pripravljeni pomagati IZUM-u pri uresničevanju njegovih strategij v povezavi z globalnimi izzivi. V klepet je dodal dokument z naslovom »IFAP ISSUE BRIEF: Globalna mreža knjižnic in lokalni vpliv: Vodnik po politikah za izgradnjo inkluzivne digitalne prihodnosti, dostopen na <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000396214.locale=en>).

Davor Bračko je nato podal dodatne informacije o letošnji konferenci COBISS. Potekala bo med 18. in 19. novembrom 2026 v Mariboru. Vabila in podrobnosti o sofinanciranju udeležbe so že bila poslana. Letošnja tema bo gradivo v elektronski obliki in umetna inteligenca.

Dr. Xianhong Hu je nato dodala nekaj zanimivih informacij glede umetne inteligence v knjižničnih sistemih. UNESCO in IFLA tesno sodelujeta in skupaj izvajata raziskave o tem, kako naj knjižnice v skladu z etičnimi priporočili Unesca za uporabo umetne inteligence uporabijo umetno inteligenco pri svojem delu. To bi lahko bilo koristno kot prispevek na konferenci COBISS. Prosila je, da se z Unescom delijo dodatne informacije o konferenci. Omenila je tudi prihajajočo delavnico z Iflo, na kateri bodo razpravljali o vlogi knjižnic in o tem, kako na globalni ravni prispevajo k premostitvi digitalne vrzeli, ter poudarili potrebo po dostopu ter tehnične izzive in priložnosti, povezane z vključevanjem novih tehnologij, vključno z umetno inteligenco. Z veseljem bo posredovala več informacij o tem srečanju. UNESCO bo prisoten na Iflinem letnem kongresu v Pusanu, predstavniki pisarne v Pekingu pa bodo tam prisotni osebno ali vsaj prek spleta. Morda bi se z njimi lahko srečal dr. Aleš Bošnjak, ki se bo prav tako udeležil kongresa, in jim predstavil delo IZUM-a, na katerega bi se lahko sklicevali in ga posnemali v drugih regijah s podobnim koordinacijskim mehanizmom, kot je COBISS, ter tako morda pospešili razvoj avtomatizacijskih sistemov v drugih regijah. To bi bila dobra priložnost za predstavitev dela IZUM-a v Aziji.

Tamara Butigan Vučaj se je vsem zahvalila za udeležbo.

Seja se je zaključila ob 14.00.